

GŁOS NARODU

NR. 213. — ROK XXXIX.

REDAKCJA, ADMINISTRACJA I DRUKARNIA KRAKOW, ULICA SW. KRZYZA L. 11.
KONTO CZEKOWE P. K. O. WARSZAWA 140.055 — KONTO CZEKOWE P. K. O. KRAKOW 401.099.

PONIEDZIAŁEK

8 SIERPNIA 1932.

Przedpłata wynosi:

Miesięcznie	W Krakowie		Na całym obszarze Państwa polsk. z przesyłką pocztową	Zagranicą	Przedpłata zniżona dla nauczycielstwa ludowego	Za każdą zmianę adresu dotyczy 50 gr.
	z odnośnikiem	bez odnośnika				
	6·20 zł.	5·70 zł.	6·20 zł.	9·50 zł.	5·70 zł.	

TELEFONY: REDAKCJA Nr. 101-90. ADMINISTRACJA Nr. 133-44. DRUKARNIA Nr. 133-44 i 144-06.

Czołobitność Hitlera wobec Hohenzollernów

Hitlerowcy urządzili w ubiegłym tygodniu wiec w Charlottenburgu (przedmieście Berlina), na którym obok Hitlera występował jako mówca syn Wilhelma II, książę August Wilhelm, zwany popularnie „Auwi”.

Książę Auwi jest już oddawna entuzjastycznym zwolennikiem Hitlera, który — pomimo swej demagogicznej czerwieni — był i jest z natury i pochodzenia drobniomieszczaninem, mającym we krwi wrodzony respekt i czołobitność wobec osobistości ze świata dynastycznego. Czerwonemu Adolfowi imponuje i pochlebia niezmiernie poufała zażyłość z księciem pruskim, urodzonym Hohenzollernem.

Otóż na wiecu w Charlottenburgu, na który przybyło około 10.000 osób, książę Auwi wygłosił długą mowę, przyjętą entuzjastycznym „Hoch!” przez słuchaczy.

Rozpoczął syn kajzera mowę swą od zakomunikowania zebranym radosnej nowiny, iż „ojciec mój przygotowuje się do powrotu na łono ojczyzny”. Po tym wstępie przeszedł mówca do zobrazowania Prus z lat „anno dazumal”, z dawnych dobrych czasów, kiedy na tronie siedział pradziad jego, Fryderyk Wielki, który zaprowadził w kraju rządzonego przez siebie ład, porządek i sławną pruską organizację. „Uczciwości, oszczędności i porządkowi” tej sławnej epoki przeciwstawił książę Auwi „rozpustę, rozwydrzenie, rządy polityków i kombinatorów powojennych w zdegenerowanym i łupionym kraju, gdzie bezład stał się rzędem”.

Po tem umiejętnie i demagogicznie wyzyskanem przemówieniu, przeszedł książę do hymnu pochwalnego na cześć ruchu, który Niemcy odrodził t. j. hitleryzmu. „Hitleryzmowi zawdzięczają Prusy — mówił książę — iż pięść pruska znowu została opancerzona i wzniosła się do góry ku odparciu wrogów. Kraj świadom teraz swej siły, skruszy kępujące go kajdany i złamie przemoc wraży. Trzynastę lat zgórą zatruwały duszę niemiecką trujące opary wpływów zagranicy, ale teraz jesteśmy już szczęśliwie na dobrej drodze, która wiedzie do wolności. Wyzwoliliśmy Prusy od meteków (Francuzów) i od czewonych, którzy nie posiadają już nigdy wpływów i władzy nad naszą ojczyzną”.

Potomek Hohenzollernów, były oficer gwardii cesarskiej, nie byłby sobą, gdyby nie wygłosił przy tej okazji apologii hitleryzmu i

nie obrzucił wyzwiskami pacyfizmu i jego propagatorów.

Szczerze i bez obłonek retorycznych chwalał i propagował młody Hohenzollern powrót do dawnego, przedwojennego drillu kasarnianego i do zdobywczego, zabobnego Drangu militarystów pruskich.

W ostrych słowach skarcił też mówca postępowanie rządu bawarskiego, który stawia przeszkody rządowi Rzeszy, dążącemu do odrodzenia Niemiec. Nieomieszkał też książę dać wyraz dążeniom antysemitycznym, których jest gorliwym wyznawcą wraz z Hitlerem.

Pod koniec wiecu zjawiał się Hitler, wygłosił krótką mowę, przyjętą burzliwymi oklaskami i wraz z księciem Auwi wyszedł demonstracyjnie na ulicę, gdzie obu mówców powitały entuzjastycznie zebrane przed gmachem tłumy.

W okresie rządów von Papena i gen. Schleichera, w czasie wzrostu ponownego wpływów klikki militarystycznej, braterstwo broni między Hitlerem a synem cesarskim, między wodzem narodowych socjalistów a Hohenzollernem jest czemś więcej niż efektem obliczonym na tłumy wiecowe. „Gra w żołnierzy”, o której mówił książę Auwi nie jest tylko zwrotem retorycznym: grę tę — ale na serjo — zapowiedział i przeprowadza wierny Hohenzollernom generał von Schleicher, który w formie ostrożniejszej zapowiedział „reformę uzbrojenia Niemiec”.

Duch Hohenzollernów powiał znowu nad Niemcami. E. R.

Rokowania czynników oficjalnych z Hitlerem.

Berlin, 7. 8. (PAT). Wstępne rozmowy czynników miarodajnych z przedstawicielami narodowych socjalistów już się rozpoczęły. Według doniesień prasy Hitler przybył incognito wieczorem do Berlina, gdzie odbył szereg poufnych narad z przywódcami ruchu narodowo socjalistycznego. Bawiący tu min. Schleicher wyjechał wieczorem do jednego z kąpielisk nadbałtyckich, gdzie spotkał się z kpt. Goeringem, mężem zaufania Hitlera. Do tej rozmowy, w której — według obiegających pogłosek — weźmie również udział Hitler, koło polityczne przywiązują wielką wagę. Rokowania oficjalne w sprawie przyszłej rekonstrukcji gabinetu mają się rozpocząć dopiero w przyszłym tygodniu po powrocie prezydenta Hindenburga i konclerza Papena.

z około 300 osób, wkroczyła na cmentarz, zrujnowała parkan, zniszczyła kwiatniki oraz dotkliwie poturbowała wartowników. To wtargnięcie wzbudziło wśród ludności okolicznej wielkie wzburzenie.

Nie będzie obostrzeń przeciw zamachowcom.

Berlin, 7 sierpnia (PAT). Półoficjalnie wyjaśniają, że uchwalone przez gabinet Rzeszy zarządzenia nadzwyczajne w sprawie zwalczania teroru politycznego nie przewidują specjalnych obostrzeń przeciwko sprawcom zamachów dynamitowych. Rząd uważa za wystarzające ściśle zastosowanie przepisów ustawy karnej przewidującej ciężkie więzienie aż do kary śmierci za zbrodnie dynamitowe.

Prezydent Boliwji przeciw interwencjom.

Nowy Jork, 7 sierpnia. Dzienniki donoszą z La Paz, że podczas wczorajszego otwarcia nowej sesji parlamentu prezydent republiki boliwijskiej odczytał w którym w formie energicznej wystąpił przeciw interwencji

państw neutralnych Ameryki Południowej w konflikcie boliwijsko-paragwajskim. Prezydent zaprotestował przeciw wezwaniu Boliwji w formie rozkazującej do zaniechania dalszej akcji wojskowej.

Miljonowe nadużycie bankowe w Paryżu.

Paryż, 7 sierpnia. Policja aresztowała wyższego urzędnika pewnego wielkiego banku paryskiego z powodu malwersacji na szkodę banku i klientów na ogólną sumę 16 milionów franków. Nieuczciwemu urzędnikowi udawało się przez dłuższy czas oszukiwać klientów banku w ten sposób, że pod pretekstem korzystnych transakcyj wyludzał od nich papiery wartościowe, które następnie sprzedawał, a pieniądze zatrzymywał dla siebie.

cesarza oraz jego kraju. Młody cesarz, wyraził ze wzruszeniem swoją wdzięczność, zapewniając zarazem, że będzie lojalnym i wiernym współpracownikiem Francji w pracy cywilizacyjnej prowadzonej przez Francję w państwie Annamu.

40 WAGONÓW OWOCÓW WRZUCONO DO MORZA.

Paryż, (PAT) W miejscowości Cerebere w Hiszpanji (Wschodnie Pireneje) wrzucono do morza 40 wagonów owoców wartości miliona franków, które w związku z ostatnio zawartym układem handlowym francusko-hiszpańskim nie mogły być wpuszczone do Francji. Eksporterzy hiszpańscy nie mogli przedstawić przewidzianych układem dokumentów.

Francuska Legja Honorowa dla cesarza Annamu.

Paryż, 7 sierpnia. (PAT) Prezydent Lebrun wręczył dziś cesarzowi Annamu insygnja wielkiego krzyża Legji Honorowej oznaczając, iż jest to dowód zaufania Francji do osoby

Ekman przyznał się do otrzymania łapówki.

Sztokholm, 7. 8. (PAT). Administracja masy upadłościowej koncernu Kreugera ogłasza komunikat w sprawie okoliczności, które spowodowały nagłą dymisję premiera szwedzkiego Ekmana. Komunikat ten stwierdza, że osoba, która widziała Kreugera w Nowym Jorku w styczniu lub w lutym br. otrzymała od niego polecenie zakupienia czeku na sumę 50.000 koron i przesłania go przywódcy partji ludowej, byłemu premierowi Ekmanowi. Przedstawiciele zarządu masy upadłościowej stwierdzili, że czek datowany z dnia 1-go lutego zainkasowany został dnia 13-go tegoż miesiąca, lecz gdy w towarzystwie jednego z członków rządu zgłosili się do Ekmana, ten ostatni zaprzeczył, jakoby

zainkasował pieniądze i zakwestjonował podpis swój na czeku. Jednakże nazajutrz premier przyznał się do otrzymania pieniędzy, zaznaczając, że poprzednio nie mógł wyjawić prawdy, gdyż wobec Kreugera zobowiązał się być do zachowania milczenia. Ponieważ organy partji ludowej wydały już otrzymane pieniądze, Ekman wyraził gotowość pokrycia całej sumy z własnych funduszy. Członkowie rządu postanowili wówczas przedstawić całą sprawę królowi. Minister spraw zagranicznych oraz dwóch innych ministrów udało się aeroplanem do Kalmarmaru, gdzie przyjęci zostali przez króla. Po powrocie do Sztokholmu, król natychmiast podpisał dymisję premiera Ekmana.

Codziennie ofiary wojny domowej w Niemczech.

Kólewiec, 7 sierpnia. W Loetzach (Loetzen) napadł oddział hitlerowców na kilku członków Reichsbanneru i zastrzelił przywódcę okręgowego oddziału Reichsbanneru Kotzana. Po dokonaniu zbrodni hitlerowcy zbiegli. W Raciborzu na Śląsku dokonano ubiegłej nocy zamachu na redakcję głównego organu centrum na Górnym Śląsku „Oberschlesische Rundschau”. Nieznani sprawcy wrzucili przez szybę wystawową granat ręczny, który wybuchając zniszczył część urządzenia administracyjnego. Ofiar w ludziach nie było.

HITLEROWCY ZAMIERZALI NAPAŚĆ NA KOŚCIÓŁ.

Berlin, 7. 8. (PAT). Według doniesień prasy hitlerowcy planowali napad na kościół w kąpielisku Harzburg. Mimo, iż członkowie gminy i grupy reichsbannerowców wystawili wartę dookoła kościoła, grupa hitlerowców, złożona

40 wsi w Mandżurji pod wodą.

Landyn, 7 sierpnia. Dzienniki donoszą z Charbina, że olbrzymia powódź jaka nawiedziła Mandżurję wschodnią zniszczyła w okolicy

Cicikaru około 40 wsi. Liczba ofiar w ludziach nie jest jeszcze znana, istnieją jednak obawy, że wynosi kilkaset osób.

ZJAZD PODHALAN W PORONINIE.

Zakopane, 7. sierpnia. (PAT). W dniach 6 i 7 sierpnia odbywał się w Poroninie XVI zjazd Związku Podhalan. Na zjazd przybyli delegaci poszczególnych ognisk Związku Podhalan z całej Polski. Bardzo licznie reprezentowana była grupa warszawska.

20 rybaków ofiarą burzy.

Paryż, 7 sierpnia. U wybrzeży hiszpańskich na wysokości Vigo, zatonął podczas gwałtownej burzy hiszpański szkuner rybacki. Statek trudnił się połowem sardynek i liczył 22 osoby załogi, z których 20 utonęło. Dwóch marynarzy wyratowano dopiero w trzecim dniu po katastrofie. Trzymali się oni szczątków zatopionego statku przez 50 godzin.

Afera szpiegowska na O. Wschodzie.

Szanghaj, 7. 8. (PAT). Zarówno w Szanghaju, jak i Pekinie wielkie wrażenie wywołała ostatnia afera szpiegowska. Według pogłosek, rząd mandżurski wysłał do Pekinu piękną, młodą Rosjankę, celem szpiegowania premiera rzą-

du nankińskiego Czang-Sue-Lianga, jak również celem przeprowadzenia wywiadu o ruchu jego wojsk oraz oddziałów partyzanckich. Rosjanka ta pracowała od pewnego czasu u Czang-Sue-Lianga jako pielęgniarka. Chińskie władze policyjne wpadły na ślad szpiega skutkiem przejęcia listu, jaki Rosjanka ta wysłała do swych przyjaciół w Mukdenie. W liście tym wyraża ona nadzieję niezwłocznego powodzenia i uzyskania przez to znaczniejszych funduszy, co umożliwi jej wspólną podróż po Europie.

Niesamowity czołg.

Nowy Jork, 7. 8. (PAT). Na polu ćwiczeń wojskowych pod Linden w stanie N. Jersey inż. Christie demonstrował przed przedstawicielami armji Stanów Zjednoczonych A. P. skonstruowany przez siebie typ skaczącego czołgu. Czołg ten może przeskoczyć przez samochód. Ruch skaczący czołg wykonywa za pomocą sprężyny, umieszczonej w tyle wozu. Czołg ten może skakać na wysokość 2 i pół metra (?) i na odległość 10 metrów (?). Szybkość zwykła, osiągnięta przez czołg wynosi 170 km. na godzinę.

60.000 bezrobotnych pracowników umysłowych

będziemy mieli w jesieni.

W związku z niezwykle ciężką sytuacją bezrobotnych pracowników umysłowych w Łodzi, których liczba na jesieni dojdzie do 6.000 osób, powstał specjalny komitet pracowniczy, celem niesienia pomocy tej kategorii bezrobotnych. Akcja pomocy odbywać się ma w oparciu o fundusze uzyskane z opodatkowania pracowników umysłowych na rzecz bezrobotnej in-

teligencji. Komitet pomocy dla bezrobotnych pracowników umysłowych uruchomi bezpłatne kuchnie oraz wyznaczy fundusze na opłatę komornego, a wreszcie podejmie akcję zbiórki odzieży i bielizny dla bezrobotnych pracowników umysłowych.

Tarnów (PAT) Dzisiaj o godzinie 11.30 rano pod pociąg nr. 24, idący w kierunku Krakowa, rzucała się niejaka Barbarzyńska, lat 20 z Mościc. Śmierć nastąpiła natychmiast. Przyczyna samobójstwa nieznaną.

Co słychać w Krakowie.

Poniedziałek 8: św. Cyrjaka i Emiljana.

Wtorek 9: św. Jana Wianney.

Wtorek 9: wschód słońca o godz. 4.31, zachód o godz. 19.38.

SAMOBÓJSTWO. Dnia 6 bm. o godz. 23.40 usiłowała popełnić samobójstwo przez zatrucie się gazem w mieszkaniu swych chlebodawców Stieglitzów, ul. Grabowskiego 7, służąca Józefa Janik, lat 24. Wezwane Pogotowie Ratunkowe udzieliło jej pomocy, poczem pozostała w opiece domowej.

NIELUDZKI SYN. Policja zatrzymała Gustawa Susuła, lat 30, który ciężko pobił swego 77-letniego ojca tak, że go musiano opatrzyć na Pogotowiu Ratunkowym.

ZATRZYMANO: Nawrockiego Stanisława, lat 44, bez miejsca zamieszkania za kradzież 2-eh koszul w sklepie Landwirtha, Starowiślna 27; Jadwigę Perech, lat 30, za kradzież 25 złotych na szkodę Galicy z Poronina; ponadto 1 osobę za przekroczenie szpasy, 4 za włóczęgostwo, 3 żebractwo i 3 przeciwozbyczajowe.

PRZY SPOSOBNOSCI. Eda Tilles, właścicielka sklepu przy ul. Grodzkiej 4 zgłosiła, że dwóch osobników kupując w jej sklepie krawatki, skradli jej z niezamkniętej gablotki 16 sztuk chusteczek i 6 dużych chustek ogólnej wart. około 80 zł.

KROWA POD POCIĄGIEM. Dnia 6 b. m. o godz. 17 wpadła pod pociąg pasażerka się poza stacją kolejową Dąbie w pobliżu ulicy Mogilskiej obok toru kolejowego krowa, własność Dziurkowskiego, zam. w Dąbiu Nr. 101, którą pociąg przejechał na śmierć.

REPERTUAR TEATRU SŁOWACKIEGO.

Poniedziałek: „Królowa Przedmieścia“ (ceny miejsc niższe — ostatnie przedstawienia).

Wtorek 9 b. m.: „Królowa Przedmieścia“.

Ostatnie przedstawienia. Ceny miejsc specjalnie niższe.

Środa 10: „Królowa Przedmieścia“ (Ostatnie przedstawienia. Ceny miejsc najniższe).

Teatr świetlny

„UCIECHA“

Starowiślna 16.

Od piątku

d. 5 sierpnia 1932.

3 Ulubieńców Publiczności

Ramon Novarro, John Gilbert, Wallace Berry

W rekordowym programie przygód awanturnych i miłosnych, sensacji i emocji, wspaniałej koncertowej gry aktorów.

KAPITAN GWARDJI KROLEWSKIEJ

Ponadto występują: zachwycające zjawisko filmu Leila Hyams świetny aktor charakterystyczny Jim Tully

znakomita gwiazda ekranów Marcelina Day

Program silnych wzruszeń, arcyzabawnych sytuacji, kapitalnych przygód wspaniałych podróży.

Przedstawienia codziennie o godz. 5, 7, i 9. W niedzielę od godz. 3 popoł.

Ceny miejsc już od 60 gr. — Najtaniej i najlepiej w Uciesze!

REPERTUAR KINOTEATRÓW.

ŚWIT: „Wilk morski“.

WANDA: „Zwycięstwo“ (w gł. roli George O.'Brien).

APOLLO: „W gabinecie lekarza“.

SZTUKA: „Liljanka chce się rozwieść“.

PROMIEN: „Gabinet dr. Caligari“ (w rolach głównych: Lil Dagover; Conrad Veidt i Werner Krauss).

SŁOŃCE: „Królowa buzarów“ (Mady Christians).

ADRIA: „Nad pięknym modrą Dunajem“ (Lya Mara, Harry Liedtke).

UCIECHA: „Kapitan gwardji królewskiej“ (w gł. roli Ramon Novarro).

Program kina Domu Żołn.: Od poniedziałku 8 sierpnia film p. t. „Czarny ptak“ w gł. roli Lon Chaney.

TANI TYDZIEŃ W TEATRZE MIEJSKIM IM. J. SŁOWACKIEGO. Ze względu na zgłoszone w bieżącym tygodniu bardzo liczne zgłoszenia i wycieczki, Dyrekcja Teatru, pragnąc umo-

żliwić przyjezdnej publiczności zobaczenie na krakowskiej scenie uroczego wodewilu Konstantego Kruniowski „Królowa Przedmieścia“, daje od dnia dzisiejszego do piątku włącznie, ostatnie przedstawienia tego barwnego i melodyjnego widowiska po cenach najniższych od gr. 80 do zł. 4. — Nie bacząc na wzrastające z dnia na dzień coraz większe powodzenie arcywesołego utworu, grający on będzie nieodwołalnie jeszcze tylko przez 5 przedstawień i ustąpi miejsca sobotniej premierze ostatniej nowości repertuaru, niesamowicie wesołej farsy „Hulla di Bulla“, którą uświetni gościnnymi występami znakomity artysta i reżyser scen polskich Aleksander Zelwerowicz, w swojej wręcz genialnie odtwarzanej roli Gąszka.

Nowe przepisy

dla listonoszów wiejskich.

Ministerstwo poczty i telegrafów wydało ostatnio nowe przepisy służbowe dla doręczycieli i listonoszów wiejskich.

Na podstawie tych przepisów w wypadkach, gdy na wekslu, oddanym na inkaso poczcie, nie jest podany lokal płatności, funkcjonariusz pocztowy obowiązany jest przedsięwziąć poszukiwania, celem wykrycia lokalu przemysłowego dłużnika lub jego mieszkania i odpowiedzą za szkodę, spowodowaną brakiem należytej staranności lub uwagi. W razie niemożności wykrycia lokalu przemysłowego lub mieszkania dłużnika, funkcjonariusz pocztowy powinien zwrócić się o podanie adresu do miejscowego biura adresowego, urzędu gminnego lub t. p.

Nowe przepisy służbowe przewidują również, że funkcjonariusze pocztowi, którzy przez swą niedbałość lub nieprzebranie przepisów naraziliby przedsiębiorstwo na stratę, obowiązani będą do zwrotu wypłaconych z tego tytułu przez pocztę odszkodowań.

Z okolic Krakowa.

BURZA NAD PIŃCZOWEM. Nad miastem Pińczowem i okolicą przebiegł onegdaj gwałtowny huragan, który wyrządził wielkie szkody. Huragan przeszedł również nad wieloma gminami. W Pińczowie w budynku byłych koszar wojskowych został zerwany dach na dwu

objektach. W parku miejskim silny wiatr powrywał stare drzewa z korzeniami. W mieście uszkodzonych zostało około 60 domów. W lasach majątku Góry i Hroderz wiatr powalił około 15 proc. drzew. Sieć telefoniczna została w wielu miejscach przerwana. Wysokości szkód, zarazie nie da się obliczyć.

BĘDZIEMY LATAĆ AEROPLANAMI DO RYGI I TALLINA.

Uroczyste otwarcie linii lotniczej do Wilna, Rygi i Tallina odbędzie się w dniu 17 b. m. w obecności P. Prezydenta Rzeczypospolitej. Program uroczystości przewiduje przemówienie min. kom., inż. A. Kühna, oraz przedstawicieli dyplomatycznych Estonji i Lotwy.

Pierwszym samolotem, który odleci do Tallina, pojadą: dyrektor dep. lotnictwa cyw. inż. Filipowicz, dyrektor P. L. L. „Lot“, inż. Makowski, przedstawiciele poselstw estońskiego i lotewskiego, przedstawiciel M. S. Z. oraz radca Piątkowski, szef referatu polit.-prawnego w dep. lotnictwa.

Przywódca chłopów Maniu ma utworzyć nowy gabinet rumuński.

Juliusz Maniu, znany polityk rumuński, przywódca narodowej partii chłopskiej, która ostatnio zwyciężyła we wyborach, utworzy prawdopodobnie nowy gabinet.

Sport.

Czarni — Garbarnia 2:1

Wezorem odbyły się zawody w piłkę nożną między lwowską drużyną „Czarnych“ a krakowską „Garbarnią“. Z powodu lekkiego deszczu gra na śliskim boisku była utrudniona i nie posiadała należytego tempa. Do przerwy wynik 0:1 na korzyść „Czarnych“. Naogół zaznaczała się przewaga „Garbarni“, lecz dzięki nagłym i świetnym wypadom gości, zdobyli oni cenne 2 punkty. Niezrównanym był bramkarz „Czarnych“, który udaremniał wszelkie wysiłki i ataki drużyny krakowskiej. Sędziował bardzo dobrze p. Schneider. Publiczność mimo deszczu, stawiała się dość licznie i nie tylko na boisku, lecz także na ulicy oczekiwali tłumy z niecierpliwością wyników meczu.

WYNIKI ZAWODÓW LIGOWYCH.

Warszawa: Cracovia—Legia 1:0 (0:0).
Siedlec: Warta—22 p. p. 7:2 (4:0).

OD
DZIŚ
w kinoteatrze
dźwiękowym

WANDA

św. Gertrudy 5.

Wyświetla czołowe arcydzieło produkcji ameryk.
Film w Niemczech przez cenzurę zabroniony.

Zwycięstwo

Wielki pean bohaterstwa miłości i zdrady. — Superfilm porywający
żywością akcji, bohaterstwem czynami i barwnością scen.
W rolach głównych:

George O'Brien i Marion Lessing.

Walka łodzi podwodnych — Flota morska na usługach wojny.
DIALOGI w języku angielskim i niemieckim.

Ponadto tygodnik dźwiękowy „Foxy“.

Początek seansów o godz. 5, 7, 9.10 w niedzielę i święta o godz. 3 popoł.
Najchętniejsza sala Krakowa centralnie wentylowana.
Ceny miejsc niższe. Program Nr. 49.

W sobotę dnia 6 bm. o godz. 3 popoł.

W niedzielę dnia 7 bm. o godz. 11:30 przedp.

PORANKI FILMOWE

Rezygnacja

w gł. roli

Conrad Nagel

Ceny od 49 groszy.

Poznańskie teatry.

Opera i operetka. Teatr Polski na manowcach.
Repertuar Teatru Nowego. Co dalej?

Wprawdzie letnia kanikula nie zamknęła dotychczas podwoi teatralnych. — lecz sierpień w zupełności uprawnia nas do tego, by z perspektywy ubiegłego sezonu spojrzeć krytycznie na całokształt idących w tym kierunku poczynań, dokonać pewnego rodzaju bilansu, który zarówno kierownikom teatrów jak i szerokim rzeszom publiczności może przynieść pewne korzyści.

Zaczęliśmy sezon w Poznaniu, jak zresztą i wszędzie, pod znakiem walki dyrektorów z ZASP-em, walki o gaże i subwencje. Ofiara padła opera, która po kilkunastu latach działalności umilkła nagle. Doskonały zespół artystów znalazł się bez pracy. Zaledwie część zdołała uzyskać engagement w innych środowiskach. Dyr. Wojciechowski, chcąc znaleźć jakie wyjście z tej trudnej sytuacji, postanowił stworzyć operetkę. Uporano się jako tako z wyszukaniem lokalu, skompletowano skromny zespół, który obdarzył tuł, melomanów wcale pięknymi atrakcjami. Po nadzwyczaj melodyjnej „Krajinie Uśmiechu“, poszły rzeczy starszej: „Cnotliwa Zuzanna“, „Hrabia Luksemburg“ nie wymagające ani większych nakładów ani dużego zespołu. „Królowa Kina, oraz „Biały Mazur“ nie wzbudziły naogół większego zainteresowania. Z sil aktorskich należy wymienić doskonałą trójkę: Fontanówna, Czarniecki,

Sondecki, która niezmordowanie prezentowała nam coraz to nowe walory swego doskonałego aparatu głosowego. Szkoda tylko, że środki nie pozwoliły dyr. Wojciechowskiemu zapoznać nas z ostatnimi przebojami operetkowymi jak n. p. „Wiktoria i jej huza“.

Na wiosnę magistrat nasz, zatuszował widocznie za operę i oddał do jej dyspozycji Teatr Wielki, dotychczas zajęty przez koncerty symfoniczne, urządzone co pewien czas, tak, iż zespół operetkowy przeniósł się na swoje dawne miejsce. Zjechali się do Poznania nasi stary znajomi z Bratkiwiczem na czele, zaproszono na gościnne występy siły warszawskie, odwiedziła nas świetna śpiewaczka Wermińska, tak iż Teatr Wielki odżył, publiczność szalenie wypełniała jego widownię spragniona najważniejszego słuchowiska. Choć wystawiano jedynie opery należące do t. zw. żelaznego repertuaru jak: Aida, Żydówka, Cyrulika Sewilskiego i inn., to mimo to powodzenie było wielkie. Ciekawa była rzecz, że defekt przy nosiła operetka, tak iż pokrywały go przedstawienia operowe. Jak się to szybko zmiany zmieniają? Nie trzeba więc pochopnie twierdzić, że opera się przeżyła.

Niejednokrotnie na tym miejscu pisaliśmy o Teatrze Polskim. Zawsze podnosiliśmy jego dobry repertuar a przede wszystkim dbałość o rodzinny charakter sceny. Niestety, w tym roku notujemy przykre objawy zbroczenia z tej linii. Trudno ustalić przyczyny. Częściowo zapewne wpłynął na to ubytek dobrych aktorów, tak iż ze starego zespołu zostały się resztki, części-

wo brak wytycznej w układaniu repertuaru, który przedstawia wprawdzie barwną mozaikę, ale bynajmniej nie w znaczeniu dodatnim. Przejdźmy do szczegółów. Rozpoczęto sezon wystawieniem sztuki Fredry „Wielki człowiek do małych interesów“ w reżyserji A. Zelwerowicza, który przez dłuższy czas gościł w Poznaniu. Pomijając chronologję, zapiszemy na rachunek zysków dyr. Szeurkiewicza wystawienie Dickensa „Świerszcza za kominem“, Zankmayera „Kapitana z Koepenicku“, Hertz „Młody las“, Szekspira „Romeo i Julje“, Miłoszewskiego „Drugie imię miłości“, przede wszystkim zaś niezapomnianą, prapremjerę Rostworowskiego „U mety“. Zaledwie pokazano nam w swoim rodzaju arcydzieło sztuki teatralnej, to jakby na złość starano się czemprem dziej zatrzed wrażenie wystawieniem kiepskiej farsy, która dominowała podczas sezonu. Na 25 omawianych premier mieliśmy tylko sześć tragedji i sztuk. — reszta to farsy i komedje mało zresztą wnoszące prawdziwego komizmu. Wprawdzie dyr. Szeurkiewicz twierdzi, że są to konieczności repertuaru, ale trudno doprawdy za takie uważać bezmyślną farsę „Hulla di Bulla“. Słabą innowacją w tym motu zagranicznej miernoty były komedje polskich autorów: Grzymala-Siedleckiego „Ich Synowa“, Łopacińskiego „Aureleju nie rób tego“, wreszcie „Sprawa Honorowa“ znanej spółki autorskiej Dunin-Markiewicza i Fijałkowskiego. — tym razem jednakże mniej udana.

Z przyjemnością oglądaliśmy utalentowaną artystkę krakowską p. Jadwigę Zakliczką w

komedji „Dziewczyna i hipopotam“, farsie „Niedojrzały owoc“, ale doprawdy trudno zrozumieć, czemu kierowano się wystawiając mocno bolszewizującą komedję W. Katajewa p. t. „Milion udek“, po co właściwie wprowadzono na scenę „Raj opryszków“? Jeśli więc mamy mieć repertuar oryginalny, to musi być on pod każdym względem doskonały, jeśli o taki trudno, to lepiej iść za wzorem innych.

Dodaćmy do tego jeszcze, że w obecnym sezonie dyr. Szeurkiewicz obdarzył nas niespotykaną dotychczas atrakcją — rewją. Na scenie teatru, który jak głosi napis „Naród sobie“ wybudował, chcąc mieć prawdziwą świątynię sztuki, wprowadzono rewję na widownię, padaly ordynarne dowcipy, produkowano nawet scenki rozgrywane się w domach schadzki byle tylko zapłacić kasę. Publiczność poznańska zaskoczona była tego rodzaju „atrakcjami“, dziwnem się wydaje że wogóle pozwolono na te „artystyczne“ produkcje.

Dowiadujemy się z poważnych źródeł, że koła radzieckie m. Poznania zaniepokojone takimi poczynaniami, zajął się poważnie tem. w jakim kierunku będzie teatr prowadzony. Szersza dyskusja na ten temat wyjdzie zapewne na dobre, a dyr. Szeurkiewicz pójdzie wzorem lat poprzednich, którym naprawdę może się poszczycić.

Na zakończenie uwag o Teatrze Polskim warto wspomnieć jeszcze o aktorach. Bezwzględnie na czoło wybijał się młody artysta p. Krecmar, który może być pewien pięknej przyszłości. Wspaniała dykcja, doskonałe operowa-

Jubileusz ks. prałata J. Lei.

Piękny jubileusz obchodzi w tym roku proboszcz i dziekan makowski Ks. prałat Józef Leja. Przed 25 laty objął w Makowie Podhalańskim swoją placówkę duszpasterską. Czwierć wieku przepracował na swoim posterunku! Przy pomnieniu, że praca ta obejmowała różne, czasem niezwykle ciężkie, czasem znów nadzwyczaj podniosłe momenty. W ciężkim okresie wojennym, trzeba było być dla swoich parafian nie tylko duszpasterzem, ale i ojcem, mądrym doradcą, nieść zbolełym pociechę i ukojenie, a czasem i pomoc materialną. W podniosłych i radosnych chwilach przypominał gorliwy duszpasterz, że sprawiedliwości Bożej za wdzięczamy wolne państwo i wzywał do tego wytrwalszej służby Bogu.

Wielka pobożność, nieznużona pracowitość i gorliwość kapłańska, spartański tryb życia, wniknięcie w psychikę swego ludu i poznanie jej, ułatwiały czcigodnemu Jubilatowi pracę duszpasterską. Ciągła praca nad sobą, zaznajamianie się z bieżącą literaturą duszpasterską nie tylko polską, ale i obcą, pozwoliły Jubilatowi na postawienie tej pracy na poziomie jakiego wymagał postęp czasu.

Najlepiej jednak ocenimy pracę Jubilata, gdy spojrzymy na jej wyniki. Życie religijne parafii makowskiej jest silnie rozwinięte. Świątynia makowska jest zawsze pełna wiernych. Parafianie są kani i zawsze idą za głosem swego duszpasterza. Nie też dziwnego, że z tak uprawionej gleby wyrastały liczne powołania kapłańskie, a próby zaszczerpienia sekularstwa lub ateuszostwa zawsze zawodziły. Parafianie rozproszeni po świecie nie zapominają o swej świątyni i swym duszpasterzu. Liczne, serdeczne listy jakie otrzymuje stale Jubilat od swych parafian i ofiary są tego wymownym dowodem.

Czwierćwiekowa praca nadszarpięła zdrowie i siły Jubilata. To też w dniu dzisiejszym, kiedy nateżenie życia religijnego, jako w dzień odpustu parafii makowskiej, jest największe, życzymy Ks. Prałatowi, żeby odzyskał siły i zdrowie do dalszej błogosławionej w swojej owocach pracy.

Do życzeń tych przyłącza się i Redakcja „Głosu Narodu” W. D.

Od środy 3 b. m. **„APOLLO”** w teatrze świetlnym

Najnowszy sukces ekranów europejskich!

W GABINECIE LEKARZA

Wspaniały dramat pełnych uczuć z życia zazdrosnej kobiety! Tajemnicze gabinety lekarskiego! — miłość czy obowiązek! — Tragedja Kochającej kobiety!

W roli głównej: przemila czarująca urokiem i młodością **Joan Bennett** i wytworny stuprocentowy mężczyzna **Warner Baxter**

Arcydzieło to śledzi się od początku do końca z zapartym tchem i rosnącym zainteresowaniem.

Dziś, czwartek 4 b. m. **„SZTUKA”** w kinoteatrze

Najwspanialszy klejnot sztuki filmowej, pełen niewystłowanego humoru wdzięku, czaru i piękna!

LILJANKA CHCE SIĘ ROZWIEŚĆ

Wytworna komedia owiana atmosferą beztrudnego śmiechu, pogody i radości życia!

W roli głównej — najpopularniejsza królowa ekranu **Liljan Harvey** oraz jej idealny partner, bożyszcze kobiet **Henry Garat**

Realizował to bajeczne arcydzieło znakomity reżyser Wilhelm Thiele. Muzykę napisał znany kompozytor J. Gilbert.

Los Angeles w dniu otwarcia Olimpiady

przybrało oświetlony widok. Domy były udekorowane flagami wszystkich państw, biorących udział w igrzyskach olimpijskich.

FISHARMONJE

SZKOLNE
„Schneider” a'

długość 1 m
szerokość 0.52 m
wysokość 1.12 m
4 oktawowe
system amerykański

po niższej cenie **Zł. 650.—**
poleca Skład fortepianów

WŁAD. BOLONSKI,
KRAKÓW, RYNEK GŁ. 34

Celem uregulowania nakładu prosimy o jak najrychlejsze uregulowanie prenumeraty.

nie gestem a przede wszystkim miłą powierczonością i swobodą na scenie predestynują go na dobrą rolę. Znać na nim wileńską szkołę. Miłą partnerką była mu często p. Niwińska. Z reszty zespołu warto wymienić p. Biesiadecką, Wierzejewską, p. Noskowskiego. Szkoda, że w obecnym sezonie nie zaangażowano p. Brackiego, znanego dobrze z „Kajzera” Wierzbickiego.

Wypadnie nam z kolei poświęcić kilka słów Teatrowi Nowemu. Repertuar jego szedł po linii mu właściwej: — ostatnie nowości z gościnnymi występami. Podziwił się doskonałą grą Leszczyńskiego, Junosza-Stępowskiego, Przybyłko-Potockiej, Fertnera i inn. Oprócz tego wystawiono cały szereg sztuk wyłącznie własnymi siłami. Z wyjątkiem kilku słabych sztuk możemy stwierdzić, że 30 premier, które bierzemy pod uwagę, są poważnym dorobkiem dyr. Rutkowskiego. Jeśli chodzi o aktorów, to może się Teatr Nowy poszczycić przede wszystkim p. H. Cieszkowską, której kreacje stoją na bardzo wysokim poziomie. Dzielnie jej sekundują pp. Koronkiewiczowa, Czajkowski-Kaden.

Kończymy nasz bilans. Jedno mamy życzenie pod adresem kierowników teatrów: Więcej poważniejszego repertuaru, mniej farsy i komedji w tym stylu utrzymywanej, jak w sezonie obecnym, a z pewnością w roku przyszłym wszyscy będziemy zadowoleni.

Poznań, w sierpniu 1932 r. YES.

OVOMALTYNA, PHYTINA PHOSPHIT

dla dzieci, rekonwalescentów i dla pracujących umysłowo

poleca:

Drogerja — Perfumerja — Skład apteczny

im. św. Teresy **STEFAN HYLĄ** Kraków, ul. Wiślna 6.

Telefon 188-09

Stale na składzie: perfumy, wody kolońskie, pudry, (także na wagę), mydła, kremy wszelkie kosmetyki, szczotki, przybory do golenia, pasty do zębów, puderniczki, farby do włosów, gąbki i rękawice do mycia, zioła, leki, opatrunki, wody mineralne.

Na prowincję odwrotnie za zaliczeniem.

Radio.

Wtorek, 9 sierpnia 1932.

Kraków, (312.8) G. 11.58 Sygnal czasu; 12.10 Przegląd prasy; 12.20 Płyty gramofonowe; 12.40 Komunikat meteorologiczny z Warszawy; 12.45 Płyty gramofonowe; 15.00 Komunikat gospodarczy z Warszawy; 15.10 Płyty gramofonowe; 15.30 „Chwilka lotnicza” z Warszawy; 15.35 Komunikat harcowski; 15.40 Płyty gramofonowe; 16.00 Odczyt p. t. „Wśród gór Krasu” wygłosi dr. M. Małeckii, doc. U. J.; 16.15 Płyty gramofonowe; 16.25 Transmisje z Warszawy; 18.20 Muzyka tan. z Ciecibocinka; 19.15 Rozmaitości; 19.30 Program na dzień następujący; 19.35 Pras. Dz. Radj. z Warszawy; 19.45 „Stary Kraków” w opr. Dr. J. Dobrzyckiego; 20.00 Transmisje z Warszawy; 21.15 Wiadomości bieżące; 22.00 Muzyka tan. z Warszawy; 22.40 Wiadomości sportowe; 22.50 Muzyka tan. z Warszawy.

Lwów, (380.7) G. 16.10 Opowiadanie dla dzieci „Leu” wg Andersena w opracowaniu Cioei Ady; 16.25 Płyty gramofonowe i „Silva rerum”; 19.45 Feljton p. H. Górskiej; 22.00 Recital śpiewaczy p. K. Grossa (tenor), akomp. p. T. Sereżyński.

Katowice, (408.7) G. 15.10 Bajeczki Cioei Heli dla dzieci (H. Reut); 15.20 Intermezzo muzyczne; 16.20 Wl. Włosik. Pogadanka z działu „Ogrodnik Śląski”; 18.00 Kpt. R. Surowski: „Romantyzm w historii — Lady Hamilton i lord Nelson”; 19.20 Intermezzo muzyczne; 19.45 Odcinek powieściowy.

Z Rabki — Zarytego.

Tanie letnisko. — Zażydzenie Rabki. — W Zarytem niema żydów. — Bołaczki Zarytego. — Działalność Towarzystwa Tatr. i T. S. L.

Choć ogólnie przewidywano, że kryzys gospodarczy dotknie tego roku przede wszystkim wszystkie letniska i kąpieliska polskie, do Rabki i przynależnego Zarytego zjechała ostatnio rekordowa wprost liczba letników z całego państwa, głównie z Krakowa. Wpłynęła na to wielka taniość mieszkań, środków spożywczych, niskie ceny w pensjonatach. Urzędnicy nie wiele nadwyżęli się materialnie, wyprawiając swe rodziny na tak tanie letnisko, zamiast utrzymywać je przez letnie miesiące w najdroższym mieście Polski — Krakowie. Popularność Rabki i Zarytego rośnie z każdym rokiem. Mimo silnej rozbudowy, liczba pomieszczeń w sanatorjach, pensjonatach i prywatnych willach jest zawsze niewystarczająca. Samej Rabce przypisać należy, jedną tylko ujemną cechę, rekordowe zażydzenie. Czarne roje kuracjuszków zalegają pąki, pijalnie, deptaki, brzeg Raby, żargon wszędzie dominuje, istny Białystok, albo Łódź. **Prowołujące zachowanie się młodzieży żydowskiej, wobec katolickich spacerowiczów (zwłaszcza pięci żefiskiej) i ubranych w góralskie stroje „tubylców”, daje stały powód do licznych awantur.** Czy może się potem ktoś dziwić, skąd bierze się żywiołowa nienawiść. Jaka każdy góral (zwłaszcza zaryciański) odczuwa do żyda?

W Zarytem, w góralskiej chacie żyd za żadne skarby nie znajdzie pomieszczenia, gdyż podnajemca stałby się przedmiotem ogólnego bojkotu i kpin. Cierpiałyby na tem ambicja zawsze wysoko ceniącego się gazdy. Dzięki temu w Zarytem żydów prawie niema. Trafiają się tylko w nielicznych pensjonatach dzierzawionych przez niektóre wielkie damy... z Krakowa, które pod tym względem nie czynią sobie żadnych skrpułów.

Życie letników zaryciańskich ogniskuje się głównie na brzegach Raby. Tu nawiązuje się stosunki towarzyskie, tu narzeka się na ciężkie czasy, czyta się książki, gazety, tu od świtu do wieczora rozlegają się krzyki zadowolonej bezkrytycznej dziatwy.

Jak każde letnisko, tak i Zaryte musi mieć swoje bołaczki, gdyż opieka rabczańskieg Zdroju nad niem jest co najmniej niewystarczająca. Dotychczas ogranicza się tylko do skrapiania szosy głównej i skrupulatnego pobierania taksy klimatycznej. Takie potrzeby jak konieczność oświetlenia gościńca w nocy, choćby kilkoma mizernymi lampkami, połączenie telefoniczne z Rabką, rozpoczęcie wreszcie budowy kapliczki sezonowej, kontrola nad szybkością samochodów w obrębie wielkiej Rabki — to od kilku lat obiecanki, o których wiele się mówi już, a nie się nie zrobiło. Dość, że letnik nigdy nie potrafi sobie wytłumaczyć, w jakim celu i zaco zdziera się z niego tak wysoka taksa klimatyczna.

Jak na całym Podhalu, tak i w obrębie wielkiej Rabki zauważyć się daje od kilku lat wielki ruch organizacyjny. W celach kulturalnych i oświatowych rywalizują tu ze sobą liczne związki i towarzystwa.

Chlubną kartę zapisało sobie tutaj także rabczańskie T. S. L. Kat. Stow. Młod. Pol., a wreszcie Polskie Towarzystwo Tarzańskie, które przy wysiłkach Ks proboszcza Surowiaka i inż. Czoponowskiego organizuje liczne wyieczki w Tatry, Gorce, wniosło piękne schronisko na Luboniu, wytyczyło trasę dla wycieczek na wszystkie okoliczne szczyty górskie. Zdało więc, znakomicie egzamin swej pracowitości. Należy także wspomnieć o niedawno otwartej pływalni rabczańskiej, która przy niskim stanie Raby jest wprost oblegana.

To wszystko najlepiej propaguje Rabkę. Jeżeliby praca opisana choćby na krótko ustała, Rabka dużo straciłaby ze swych walorów. Nawet komunikaty I. K. C., jego ścisłe odpowiedzi na pytania czytelników np. w numerze 210. „Rabka leży w powiecie makowskim województwa krakowskiego” (pow. ten od roku nie istnieje) nie pomogą. Tu działać może najwięcej tylko tak czynna jak dotychczas komisje Zdrojowa, oraz mrówcza praca wspomnianych związków. Niez.

Od poniedziałku **Najpiękniejsza słynna powieść Jacka Londona**

WILK MORSKI

Pieśń romantyczna na bezkresnych falach oceanu, wśród spienionych fal, wśród rozszalałej burzy morskiej rozgrywa się miłość dwojga serc rzuconych na fale oceanu.

W rolach głównych złotowłosa **ELISA LANDI** i sympatyczny **RALF. H. INGE**

Wapiana ilustracja orkiestry salonowej. **CENY MIĘSJC ZNIŻONE.**

Naichłodniejsza sala w Krakowie.

Początek przedstawień w dniu powszednie o godz. 5.30 i 7.20. W niedziele i święta od 3.30

DOM KATOLICKI
Straszewskiego 18.

Wędrowki po dokach londyńskich.

(Korespondencja własna).

Londyn, w sierpniu.

Każdy z turystów wie, że Londyn jest olbrzymim portem morskim, ale nikt z nich nie wie, jak ten port właściwie wygląda, gdyż każdy prawie z cudzoziemców, przybywających do stolicy państwa wyspiarskiego ogląda za dnia i w nocy Londyn — miasto, Londyn życia ulicznego i pracy. Londyn zabaw i uciech nocnych, teatrów i kin — ale rzadko komu przyjdzie na myśl zapuścić się w labirynt doków londyńskich, przyjrzeć się zbliska temu rojowisku okrętów wielkich i małych, które setkami stoją w basenach portowych Tamizy. Wielkość Londynu, jego znaczenie jako symbolu panowania Anglii nad morzami, tu dopiero uwydatnia się jaskrawo i dobitnie. Doki są drgiem obliczem Londynu, odwrętną stroną medalu.

Kto chce zwiedzić port nad Tamizą, musi wsiąść do metro londyńskiego i pojechać „tub'em“ w kierunku wschodnim. W ciągu 20 minut dojedzie się od stacji Charing Cross do stacji Red Riff — tu się wysiada, tu już się zaczyna światło doków. O kwadrans od stacji rozciągają się na długim cyplu, nad szeroką polacją wody jedne z najstarszych doków — Surrey Commercial Docks, gdzie przybijają wielkie parowce kanadyjskie o pojemności 15.000 tonn z ładunkiem futer, skór, pszenicy i drzewa. Posuwając się dalej w głąb, docieramy do Deptford Creak, skąd rozpościera się widok na cały nieskończony obszar portu, na

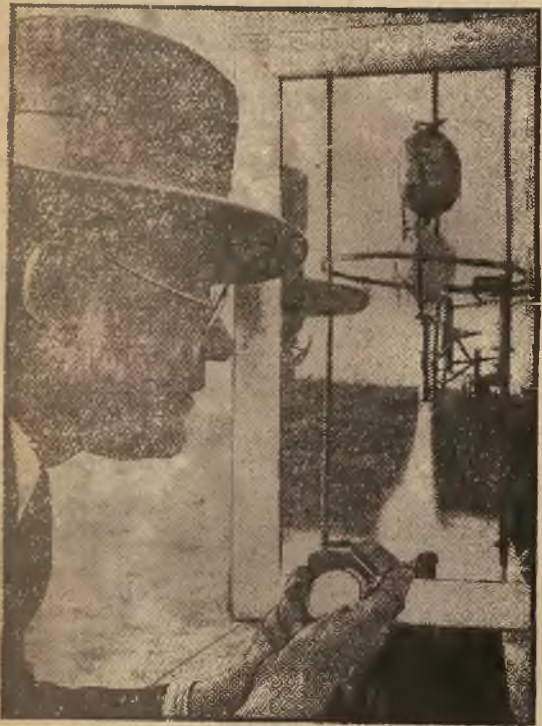
las masztów i kominów, na rojowisko ludzkie, na gęstwinę żorawi, wyciągających bele i ładunki z brzucha okrętów, na setki aut ciężarowych i wagonów, snujących się to tu to tam po wybrzeżu.

West-India Dock — kawał egzotyki i krajów tropikalnych. Tu się widzi bonzowych Hindusów w zawojach na głowie, pracujących przy wyładunku, tu snują się żółci, kosoccy Chińczycy, czekoladowi Malajczycy, tu rażą oko barwą złocistą banany, pomarańcze, cytryny, różne owoce południowe, zwalone górami całemi na wybrzeże.

W końcu XVIII wieku okolice West-India Docks były tak puste i niebezpieczne, iż dla ochrony otoczono doki murem wysokim na siedem metrów. Mało tego — przed murem wykopano jeszcze głęboki rów napełniony wodą. Taka to była idylla w onych czasach. Rowu dzisiaj już nie ma, zasypano go, ale mur jeszcze stoi, gdyż za nim znajdują się składy i magazyny — spirytualjów. Czego tu niema! — wszystko, o czym może zamarzyć dusza i gardło alkoholika. 22 miliony litrów rumu spoczywają w piwnicach jednego ze składów, jak mnie poinformował dozorca. Tysiące galonów najprzedniejszych win ze wszystkich krajów świata, wódki, likiery, mocne gatunki piwa... Do piwnic wstęp wzbroniony; trzeba otrzymać specjalne pozwolenie, a i wtedy następuje rewizja osobista przy wejściu — czy kto czasem nie ma przy sobie zapalek, zapalniczek, ba, nawet latarki elektrycznej.

Niedaleko od West-India Dock znajduje się słynny arsenał morski w Woolwich. Stąd prowadzi tunel pod Tamizą na drugi brzeg rzeki do Silvertown i do doków of King George V. E. R.

Przed wystartowaniem rakiety do stratosfery.

Inż. Winkler obserwuje w lustrze start modelu rakiety, przez niego skonstruowanej. Winkler zamierza wypuścić do stratosfery raketę, która ma pobić dotychczasowy rekord wysokości.

Rzeczy ciekawe.

Rozśmieszyc publiczność nie jest rzeczą łatwą.

Harold Lloyd o swym zawodzie.

Harold Lloyd, bohater filmów komicznych, które pobudzają w Ameryce i w Europie wzdryki do homerycznego śmiechu, przyznaje się w wywiadzie dziennikarskim do ciężkiej pracy, jaką trzeba włożyć w opracowanie filmu i scen, aby wywołać śmiech publiczności.

„Sądzę — twierdzi król wesolków — iż nie ma cięższej na świecie pracy od pracy rozśmieszenia publiczności. Pracowałem dzień i noc nad wymyśleniem nowych tricków i pomysłów komicznych. Nie mogłem nigdy dociec dokładnie przyczyny, dlaczego się ludzie śmieją i dlaczego się nie śmieją. Jednym z głównych czynników komizmu jest — jak mi się zdaje — zaskoczenie. Dlatego też postaci uczonej mają w sobie tyle „vis comica“ na ekranie i na scenie. Najlepszy trick polega na tem, aby skierować uwagę i oczekiwanie widzów na pewien określony tor, a potem poprowadzić akcję w sposób i w kierunku nieoczekiwanym, niespodziewanym. Ale i tu należy się wystrzeżać przesady, która może wywołać efekt wręcz przeciwny“.

Bohaterka skał nadwodnych.

W Söderby pod Stockholmem zmarła Elly Pihlawa w wieku lat 25-ciu, znana pod przewiskiem zaszczytnym „bohaterki skał nadwodnych“. Tytuł ten zdobyła sobie Elly Pihlawa przed trzema laty, ratując życie kilku marynarzom.

W zimie 1929 r. rozbił się przy wschodnich wybrzeżach Szwecji statek „Nils“ podczas burzy śnieżnej. Jeden z załogi utonął, pozostali zaś w liczbie siedmiu marynarze schronili się na skały nadwodne, gdzie spędzili 26 godzin, oczekując pomocy i ratunku. Wśród nich znajdowała się 22-letnia Finka, stewardessa statku, Elly Pihlawa. Ona to podtrzymała psychicznie marynarzy, zmuszając ich do biegania, gimnastykowania się — gdyż inaczej byliby zmarli pod podmuchami mroźnego wiatru. Dzięki niej ocalili i pozostali przy życiu marynarze, jak wszyscy zgodnie zaświadczyli. Pihlawa przeziębila się jednak i dostała zapalenia płuc, które przecięło przedwcześnie nie jej młodszego życia.

W Stockholmie zbierają obecnie składki na fundusz pomocy dla małego synka „bohaterki skał nadwodnych“.

60-lecie urodzin króla Norwegji.

Dnia 3 bm. ukończył król Norwegji Haakon VII 60-ty rok życia. — Na tron norweski wstąpił on 22 lipca 1906 r. po rozwiązaniu unji osobowej między Szwecją a Norwegją.

Księgarnia Krakowska, Kraków ul. św. Krzyża L. 13.

poleca:

X. J. PIWOWARCZYKA

KRYZYS SPOŁECZNO-GOSPODARCZY

W ŚWIETLE KATOLICKICH ZASAD

Cena zł. 4.50. Z przesyłką pocztową po wcześniejszem nadesłaniu należności zł. 5.10.

O powyższem dziele X. Jana Piwowarczyka w „Ruchu Katolickim“, naczelnym organie Akcji Katolickiej w Polsce Dr. F. M. między innymi pisze:

„Książka Ks. Piwowarczyka wprowadza nas w głąb zagadnienia, nad którym zastanawiają się wybitni teoretycy ekonomji i finansów. Autor dzieło swoje przeznaczył dla wszystkich, nie tylko dla nielicznych stosunkowo znawców trudnych zagadnień gospodarczo-społecznych. Odmalowuje plastycznie istotę kryzysu gospodarczo-społecznego, podaje zwięzłe poglądy różnych szkół społecznych w tej sprawie, katolicki natomiast punkt wyjścia przedstawia obszernie i w ujęciu historycznym, dając w ten sposób Czytelnikowi całokształt katolickiej myśli społecznej.“

Czytelnik znajdzie w książce Ks. Piwowarczyka nie tylko jasny pogląd na obecny kryzys społeczno-gospodarczy, ale i znakomite streszczenie encykliki Quadragesimo anno. Idee przewodnie encykliki przedstawił autor wiernie, a równocześnie w zupełnie nowym ujęciu naukowym. To co napisał: o uwłaszczeniu mas i ustroju korporacyjnym (Rozdział III i IV), stanowi bardzo cenny dorobek nie tylko w literaturze polskiej, ale i światowej.

Podkreślamy, że dzieło Ks. Piwowarczyka jest jednym z pierwszych komentarzy naukowych encykliki Quadragesimo anno. Raz przynajmniej nie pozostaliśmy na szarym końcu w zmaganiach katolików o lepszą przyszłość materialną ludzkości“.

Wysyłka na zamówienia odwrotna.

KAZIMIERZ N. GOLBA.

76

W cieniu wielkiej legendy.

POWIEŚĆ.

Zacna dziewczyna, cała ratowaniem skrzywdzonego gościa przejęta, podniosła dobre, iskrami błyszczące oczy na starszą siostrę, która karcila ją piorunującym spojrzeniem, stojąc w drzwiach przeciwnych w porannej toalecie.

— Możesz mi pomóc — ozwała się do niej. — Widzisz: rannego prowadzę!

Panna Ludwika teraz dopiero dostrzegła krwawą bandaż na głowie, bo zmiękała czy też ciekawością niewieścią wiedziona, zbliżyła się do nich w chwili, gdy już Danusia posadziła „rannego“ w głębokim, staroświeckim fotelu.

— Skądże rana? — zapytała niecierpliwie.

— Powie ci o tem hrabina de Woyna!

— Nie o to pytam! — sponsowała panna Ludwika.

— Na piętrze mu dała więzienie, więc skoczył z piętra i głową uderzył o kamień... stąd rana!... — mówiła wzburzona Danusia. — Powiedz Kaśce, żeby mi zaraz przyniosła ciepłej wody! Taki bandaż zostać nie może. Trzeba dać nowy opatrunek!

— Odkąd to przywłaszczyłaś sobie felczerskie rzemiosło?

— Zostaw, Luduś, uwagi na później! Pomóż mi teraz! Patrz, jaki błąd... omdlał pewnie!

Dawidowski w istocie bliski był omdlenia. Wytrzymał ciężkie przeżycie nocy, mróz i upływ krwi,

o jakim nawet nie wiedział, powaliło go niepojęte szczęście, które tuż przy nim stanęło.

Panna Ludwika nie ruszyła się z miejsca, nie spełniła słyszanych poleceń, ale też zmiękała z protestami, nie odezwała się słowem. Patrzyła tylko, jak siostra zabrała się ostrożnie do zdjęcia brudnego, przekrwionego ręcznika, który służył „rannemu“ za bandaż.

Jednocześnie ogłupiała Kaśka, niewprawna w kłamaniu na rozkaz, wsadziła wylupiające ślepią i szcztokę do zamiatania w szparę drzwi uchylonych.

— Wody ciepłej! natychmiast! — krzyknęła na nią Danusia.

Dziewka poczapała do kuchni, gdzie pod blachą buzuwał jeszcze ogień.

Mimo, że rączki Danusine najdelikatniej w świecie odciagały przylepiony bandaż od zakrzepłej rany, Dawidowski jęknął z bólu.

Już panna Ludwika miała na ustach uwagę o żołnierskiej wytrzymałości, gdy razem z siostrą wydała okrzyk szczerzego przerażenia.

Po zdjęciu ręcznika rana wyglądała okropnie. Pod skuropą zakrzepłej krwi, co zajęła pół czoła, wysadziła się spuchlizna owalna, na palec niemal wystająca, ku prawemu oku skierowana. Saczyła się z niej ciemna, kleista ciecz. Dokoła widać było krąg siny, w białą skórę rozszerzający się zwolna.

Nie było żadnej wątpliwości: rana, sama w sobie niewielka, lecz bardzo zanieczyszczona i źle obmyta, groziła szybko postępującym zakażeniem!

Obie siostry porozumiały się oczyma. Ludka, wytracona z roli przyjaciółki hrabiny, własnoręcznie napisała bilet do znajomego chirurga z prośbą, by przybył natychmiast, i wysłała niezwłocznie przez stróża.

W międzyczasie Danusia, przejęta już całkiem samarytańskim posłannictwem, orzeźwiła podchorążaka winem i pokrzepiła naprędce zgotowanym

śniadaniem. Tak bardzo zagnionej rany bała się sama sondować. Poprzestała na powierzchownym przemyciu i obłożeniu grubą warstwą waty.

Dawidowski zachowywał się biernie. Nic a nic nie mówił, wodząc tylko półprzymkniętymi oczyma za każdym ruchem krzątającej się koło niego dziewczyny. Zdawał się być w nieustającym zachwyceniu.

Wreszcie zjawił się lekarz.

Obejrzał ranę, która znikła całkiem pod czarną, zepsutą krwią. A że nie miał Danusinych delikatnych palców, niemal brutalnie startł lepka posokę i tak silnie nacisnął z obu stron wypukły obrzęk, że wytrysnęła zeń wprawdzie wodnista materja, lecz pacjent zemdlł.

Wtedy spokojnie zarządził wygotowanie we wrzącej wodzie narzędzi ciętych, a tylko na błagalne prośby Danusi zgodził się podsunąć omdlałemu sole trzeźwiące, twierdząc beczelnie, że w omdleniu nie czuje się bólu.

Gdy przyniesiono z kuchni wygotowane żelazno iście rzeźnickie szpikulce, panna Ludka, mająca słabe nerwy, doznała galopującej migreny i czuła się zniewolona odejść, od przygotowanej operacji.

Danusia jednak pozostała, choć stała się jeszcze bledszą, niż zwykle i jej drobne dziewczęce piersiatka falowały pod suknią gwałtownie. Drżącymi rączkami ujęła głowę rannego, by ją lekarzowi nieruchomo poitrzymać.

Chirurg nie bawił się długo. Watą, nasączoną jakimś brunatnym płynem, zmył krwawą skorupę, pod którą ukazała się znacznie mniejsza rana, niż się przedtem zdawało. W cieknący ropą otwór zanurzył sondę, do samego dna, aż zgrzytnęła o kość.

Chory jęknął głucho.

(Ciąg dalszy nastąpi).